

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0410U004739

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-11-2010

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шестакова Марина Володимирівна

2. Shestakova Marina Vladamirivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.16

Назва наукової спеціальності: Психіатрія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-10-2010

Спеціальність за освітою: 7.110101

Місце роботи здобувача: Одеський обласний психоневрологічний диспансер

Код за ЄДРПОУ: 02008359

Місцезнаходження: 65014, м. Одеса, вулиця Канатная, 27

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.566.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: вулиця Академіка Павлова, 46, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61068, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології АМН України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: 61068, м.Харків, вул.Академіка Павлова, 46

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.52.11

Тема дисертації:

1. Суїцидальна поведінка при депресіях у хворих похилого віку (клініко-психопатологічна характеристика та система профілактики)
2. Suicidal behavior with depressions in elderly patients (clinical-psychopathological characteristics and a system of prevention)

Реферат:

1. На підставі комплексного клініко-психопатологічного, психометричного та патопсихологічного дослідження отримано дані щодо причин, феноменології, особливостей формування, предикторів розвитку суїцидальної поведінки при депресіях у осіб похилого віку та розроблено принципи її профілактики. В основу роботи покладено комплексне дослідження 98 хворих на депресії похилого віку (55-65 років) з суїцидальною поведінкою (58 хворих з діагнозом депресивний епізод помірної тяжкості - F 32.1 та 40 хворих з рекурентним де-пресивним епізодом помірної тяжкості - F 33.1), які склали основну групу. До контрольної групи увійшли 62 хворих похилого віку з діагнозами F33.1 та F32.1 (депресії у хворих контрольної групи не

обумовлювали наявність суїцидальної поведінки). Встановлено, що клініко-психопатологічна структура депресій з суїцидальною поведінкою у осіб похилого віку характеризувалася переважанням три-вочної (53,1 %), сенесто-іпохондричної (25,5 %) та тужливої (10,2 %) депресії. В групі хворих з депресіями похилого віку без суїцидальної поведінки домінували варіанти апато-адинамічної (48,4 %), дисфоричної (24,2 %) та сомато-вегетативної (12,9 %) депресії ($p < 0,05$). При вивченні форм суїцидальної поведінки хворих на депресії похилого віку встановлено, що у 100 % хворих спостерігалися суїцидальні думки (активні та пасивні) та фантазування, у 8,2 % хворих - суїцидальні рішення та наміри, у 8,2 % - суїцидальні спроби (2,1 % - демонстративні, 6,1 % - істинні). Гендерний аналіз суїцидальної поведінки показав, що суїцидальні думки та фантазування частіше реєструвалися у жінок (53,1 %), а рішення та спроби - у чоловіків (6,1 % та 6,1 %). Аналіз засобів скоєння суїцидальних спроб свідчив про те, що 50 % з них здійснювалися шляхом отруєння (побутовим газом), 25 % - шляхом падіння під транспорт, 25 % - шляхом самопорізів. Розроблена система профілактики суїцидальної поведінки при депресіях у хворих похилого віку характеризується більш високою ефективністю у порівнянні з методами, що використовуються традиційно (одужання - 72,5 % та 34,1 %, відповідно, значне покращення - 15,7 % та 23,3 %, відсутність динаміки - 11,8 % та 36,2 %, погіршення психічного стану 0 % та 6,4 %). Катамнестичні до-слідження, що здійснювалися протягом 2-х років, свідчать про стійкість досягнутого ефекту. Ключові слова: суїцидальна поведінка, депресивні розлади, предиктори, психотерапія, система профілактики, фармакотерапія, антисуїцидальний бар'єр.

2. On the base of an integrated clinical-psychopathological, psychometric and par-thopsychological investigation data on causes, phenomenology, peculiarities of formation of a suicidal behavior in depressions in elderly persons were obtained, predictors of its development were identified, and principles of its prevention were worked out. This work was based on an integrated investigation of 98 elderly patients (55-65 years old) with depression with a suicidal behavior (58 patients had the diagnosis of moderate depressive episode - F 32.1 and 40 patients - moderate recurrence depressive episode - F 33.1), who had become the main group. The control group consisted of 62 elderly patients with diagnoses F 33.1 and F 33.2 (depressions in patients from the control group did not stipulate a presence of a suicidal behavior). It was found out that a clinical-psychopathological structure of depressions with a suicidal behavior in elderly patients was characterized with a prevalence of anxious (53.1 %), senesto-hypochondriac (25.5 %) and "melancholic" (10.2 %) depression. In the group of elderly patients with depressions without a suicidal behavior variants of apathic-adyamic (48.4 %), dysphoric (24.2 %) and somato-vegetative (12.9 %) depression were predominant ($p < 0.05$). Studying forms of a suicidal behavior in elderly patients with depressions we revealed that 100 % of the patients had suicidal thoughts (active and passive) and fantasies, 8.2 % of the patients had suicidal decisions and intentions, 8.2 % of the patients had suicidal attempts (2.1 % had demonstrative and 6.1 % true ones). A gender analysis of the suicidal behavior demonstrated that the suicidal thoughts and fantasies were registered more often in female patients (53.1 %), and the decisions and attempts were noticed more often in male patients (6.1 % and 6.1 % respectively). An analysis of means for the suicidal attempts showed that 50 % of them were performed by means of poisoning (gas), 25 % by falling down under conveyance, and 25 % by means of self-cutting. The system of prevention of a suicidal behavior for elderly patients with depression, which was worked out by us, is more effective in comparison with the methods used traditionally (72.5 % and 34.1 % of recovered patients respectively; 15.7 % and 23.3 % of much improved patients; 11.8 % and 36.2 % of patients with no change; 0 % and 6.4 % of patients with worsening of mental conditions). Catamnestic investigations during next 2 years demonstrate a stability of the effect obtained. Key words: suicidal behavior, depressive disorders, predictors, psychotherapy, system of prevention, pharmacotherapy, antisuicidal barrier.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марута Наталія Олександрівна

2. Maruta Nataliya Alexandrovna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожина Ганна Михайлівна

2. Кожина Ганна Михайлівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Казакова Світлана Євгенівна
2. Казакова Світлана Євгенівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Волошин Петро Власович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Волошин Петро Власович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.